

SIVELYVALMISTEEN TEKO-OHJE

(B - Diffi)

Yleistä

Veren sivelyvalmiste on suositeltavaa tehdä EDTA-verestä mahdollisimman pian näytteenoton jälkeen, koska antikoagulantti saattaa aiheuttaa morfologisia muutoksia verisoluihin jo muutaman tunnin kuluessa. Suositus on, että sivelyvalmiste tehdään viimeistään kolmen tunnin kuluessa näytteenotosta.

Sivelyvalmisteen mikroskooppista tarkastelua käytetään koneellisen erittelylaskennan tukena silloin, kun solulaskenta-automaatti ei suoriudu valkosoluerittelystä tai antaa ilmoituksen poikkeavuudesta. Laboratoriossa on em. tapauksissa tehtävä solujen laadullinen ja määrällinen arviointi mikroskooppisesti. **Sivelyvalmisteen laatu on erittäin merkitsevä luotettavan solujakauman ja patologisten muutosten havaitsemisen kannalta.**

Laadukas sivelyvalmiste:

- Sively on tehty tuoreesta näytteestä (kolmen tunnin sisällä näytteenotosta).
- Aloituspää on sopivan paksu.
- Sively ohenee tasaisesti loppupäätä kohti pyöritysen, muodostaen häntäosan.
- Sively ei kosketa objektilasin reunoja, eikä mene yli sen reunoista, eikä päistä.
- Sively on tasainen, siinä ei ole aaltoja, viiruja eikä reikiä.
- Sivelyn pituus on n. 2/3 objektilasin pituudesta (n. 2,5-3 cm).

Tarvikkeet:

- EDTA-näyteputki
- Pipetti, & kärkiä tai lisäaineeton kapillaari pisaran tekoon
- Mattapäiset objektilasit & lyijykynä
- Puhdas, kuiva ja ehjä vetolasi
- Nukkaamaton sideharsotaitos / tufferi
- Näytelasien kuljetuskotelo

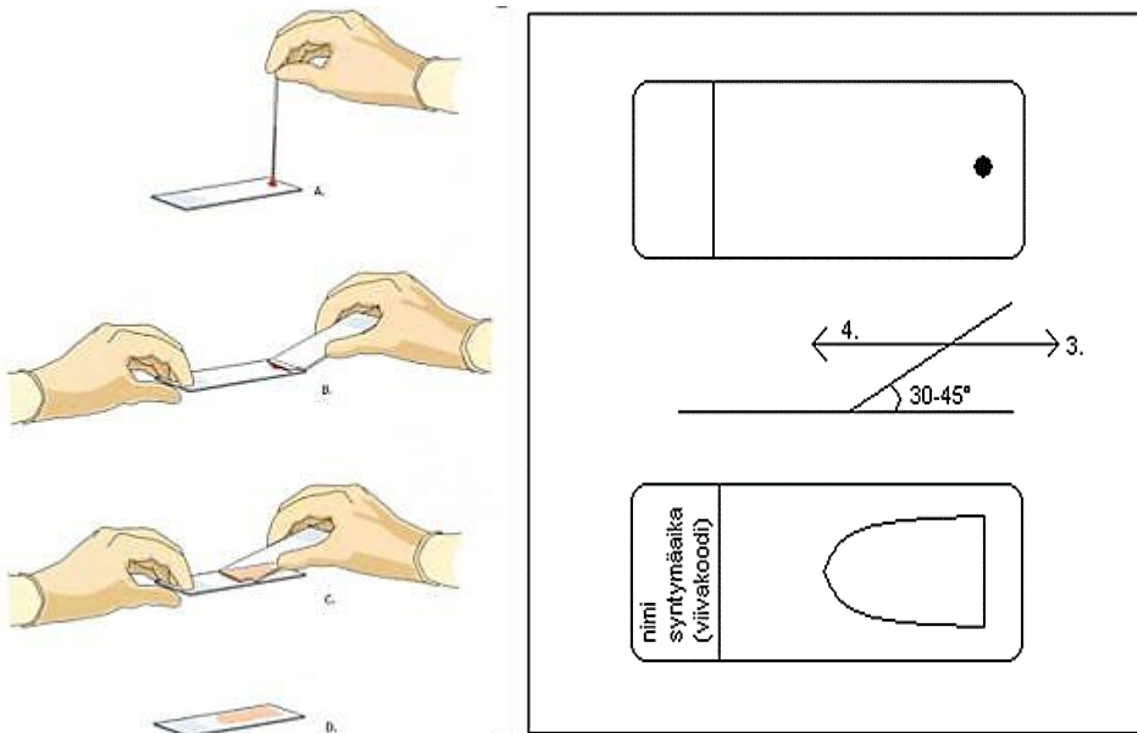
Sivelyvalmisteen teko

Sively tulee vetää välittömästi veripisaran laiton jälkeen.

1. Sekoita näyte huolellisesti kääntäen putkea rauhallisesti ylösalaisin n.10 kertaa. Älä ravista!
2. Pipetoi pieni pisara verta objektilasin kirkkaaseen päähän n. 0,5-1 cm lasin reunasta (KUVA A). Pisara ei saa kuivua, joten jatka välittömästi seuraavasta kohdasta!

KUVA A-D

KUVA E

3. Paina objektilasia pöytää vasten ja aseta toisella kädellä vetolasi n. 30 - 45° kulmaan objektilasia vasten veripisaran eteen (KUVA B). Vedä vetolasia veripisaraa kohti niin, että veri leviää tasaisesti vetolasin reunan alle, mutta pieni pisara jää jäljelle. Työnnä vetolasia tasaisesti objektilasin toista päätä kohti keventäen työntöä asteittain (KUVA C). Työnnön tulee olla tasainen, yhtäjaksoinen ja suhteellisen nopea. Vetolasia ei saa painaa eikä vetolasin kulma saa muuttua vedon aikana. Veri levittäytyy objektilasille tasaisesti ohentuen alkupäästä loppupäähän ja siihen syntyy pyöreästi loppuva häntäosa (KUVA D).
4. Kuivaa sivelyvalmiste huolellisesti heti vedon jälkeen heiluttelemalla lasia kädessä kevyesti, kunnes se on täysin kuiva.
5. Puhdista vetolasi vedellä ja anna kuivua huoneenlämmössä. Tarvittaessa kuivaa vetolasi nukkaamattomalla sideharsotaitoksella tai tufferilla.
6. Tee vähintään kaksi onnistunutta sivelyvalmistetta / näyte.

7. Kirjoita lyijykynällä objektilasien mattapäähän potilastunnisteet (nimi, henkilötunnus ja/tai viivakoodinnumero) sekä päivämäärä (KUVA E). **Huom! Älä liimaa tunnistetarroja lasiin.** Lähetä lasit muovisessa kuljetuskotelossa.

Virhe	Syy	Seuraus
Ohut sively	Liian hidask veto tai liian pieni vetokulma	Erytrosyyttien ryhmitys ei ole arvioitavissa Erytrosyyttien morfologia ei ole arvioitavissa, normaali keskivaalennus hävinnyt Trombosyyttien määrä ei ole arvioitavissa
Paksu sively	Liian nopea veto, liian suuri vetokulma tai pisara	Erytrosyyttien ryhmitys ja morfologia ei ole arvioitavissa Leukosyyttien määrä ei ole arvioitavissa (hidas kuivuminen aiheuttaa kutistumista) Trombosyyttien määrä ei ole arvioitavissa
Lyhyt sively	Liian lyhyt veto tai liian pieni pisara	Hyvänlaatuinen alue jää kapeaksi
Vanha verinäyte		Morfologia kärsii, mikäli näyte tehdään yli kolme tuntia huoneenlämmössä säilytetystä näytteestä
Sivelyvalmisteessa aaltoja, reikiä tai viiruja	Likainen tai epätasainen vetolasi, pisara ollut objektilasilla liian kauan ennen vetoa	Epäluotettava erittelytulos
Epätasainen sivelyvalmiste	Epätasainen veto, tai osittain hyytynyt näyte	Epäluotettava erittelytulos

Lisätietoja:

Asiakasneuvonta
045 7734 9040
asiakasneuvonta@vita.fi

